

Eilhard Lubin Johannes Frisius

Disputationum De Veritate Religionis Christianae, Ex P. Mornaei, De Eadem Libro : Sexta, Quando Mundus Coeperit

Rostochii: Reusnerus, 1601

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn756642094>

Druck Freier  Zugang



R. U. theol.
Lubinus, Eilh.
d'isp. de veritate relig.
christianae 1-24.
1602:03.
1601-1602

Contenta:

- ① Frid. Cressius, De veritate religionis christianae I 1601
- ② Das. Rezzius, De ver. rel. chr. II 1601
- ③ Hart. Kallerwordatus, De ver. rel. chr. III 1601
- ④ Joh. Buxlinius, De ver. rel. chr. IV 1601
- ⑤ Abr. Drentrot, De ver. rel. chr. V 1601
- ⑥ Joh. Frisius, De ver. rel. chr. VI 1601
- ⑦ Pet. Boethius, De ver. rel. chr. VII 1601
- ⑧ Boc. Hagius, De ver. rel. chr. VIII 1601
- ⑨ Dan. Nicolai, De ver. rel. chr. IX 1601
- ⑩ Joh. Wataham, De ver. rel. chr. X 1602
- ⑪ Joen Vintor, De ver. rel. chr. XI 1602
- ⑫ Werner. Fabricius, De ver. rel. chr. XII 1602
- ⑬ Paul. Fickius, De ver. rel. chr. XIII 1602
- ⑭ Frid. Cressius, De ver. rel. chr. XIV 1602
- ⑮ Das. Rezzius, De ver. rel. chr. XV 1602
- ⑯ Hart. Kallerwordatus, De ver. rel. chr. XVI 1602
- ⑰ Joh. Buxlinius, De ver. rel. chr. XVII 1602
- ⑱ Werner. Fabricius, De ver. rel. chr. XVIII 1602
- ⑲ Joh. Frisius, De ver. rel. chr. XIX 1602
- ⑳ Pet. Boethius, De ver. rel. chr. XX 1602
- ㉑ Dan. Nicolai, De ver. rel. chr. XXI 1602
- ㉒ Joh. Wataham, De ver. rel. chr. XXII 1602
- ㉓ Joen Vintor, De ver. rel. chr. XXIII 1602
- ㉔ Paul. Fickius, De ver. rel. chr. XXIV 1602

Rostock un 1601

Disputationum ⁶
DE VERITATE
RELIGIONIS

CHRISTIANÆ,
EX P. MORNÆI, DE
EADEM LIBRO,

Sexta,

QUANDO MVNDVS
COEPERIT.

Quam

DEO DVCE ET AVSPICE
P R A E S I D E
EILHARDO LVBINO,

*In alma Rosarum Academia defen-
dere conabitur*

IOHANNES FRISIVS,
Neostadianus.

Hora & loco consueto.

ROSTOCHII
Exprimebat Christophorus Reusnerus,
ANNO M. D. CI.

DIPLOMATUM
DE VERITATE
RELIGIONIS
CHRISTIANAE
EX AMPLISSIMO



QUANTUM
CUM



PHILIPPO

JOHANNES

ROSTOCK

1711

ET N O E O,
DISPUTATIO VI,

QUANDO MVNDVS COE PERIT.

I.



Vndum cœpisse priori disputatione probatum est; sequitur de duratione ejus, quam quinque mille annos non excedere mundi historia demonstrabit.

II.

Cum autem partes mundi in mutuos usus sint comparatæ, quidquid de terra idem & de cælo, & quidquid de homine, idem & de terrâ demonstratum fuerit.

III.

Nihil autem mundo antiquum esse omnium etiam antiquissimorum origines probant, quorum primo occurrunt scientiæ, Ethica & Physica, quam à Græcis Romani, Græci Plato Eudoxus Pythagoras ab Ægyptijs, hi à Trismegisto, qui à Mose didicit.

IV.

Nec Astrologia antiquior, quam Thales ab Ægyptijs, hi à Chaldæis, Iudæis & Phœnicibus. Et quæ Thaletis & Pythagoræ tempore adhuc rudis vix Eclipses Solis & Lunæ, ursum, hesperum vel Phosphorum, Zodiaci obliquitatem, Lunæ mensuram motum observârat. Sphæra inventa ab Archimede, Planetarum Theorica longè post. Anni ratio ante Iulium Cæsarem incerta, horologiorum nullus usus. Arithmetica & Geometriæ Theoremata Pythagoras, Plato, Eudoxus, Euclides invenerunt, quorum prima initia à Mercurio & Mose.

V.

Nec artes vitæ necessariae multo antiquiores, quarum inventio Varronem vix mille annos antecessit. Constat enim quando ignis omnium artium basis inventus sit.

VI.

Nec Medicina antiquior, cujus initia rudia & manca ab Aesculapio, Arabo, Podalirio, Machaone inventa, solertiâ Hippocratis propagata & in artem contracta, ad nostram ætatem usque paula-

A 2

paula-

paulatim creverunt. Et quæ Ars ducentis ante Christum annis Romæ inusitata ex Græciâ orta est.

VII.

Neque leges Politicæ antiquiores. quæ scriptæ natæ sunt ex non scriptis, & quas nostri læti à Tribonianis, hi à Scavolis & Africanis, hi denique ex 12. Tabulis hauserunt, quas Romani à Græcis, Græci autem legum latores Solon, Draco, Lycurgus illas ab Ægyptijs, hi à Mose didicerunt.

VIII.

Nec imperia adeo antiqua. Nam ab Imperatoribus paulatim ad Reges & Regulos deducimur, quorum primus in historijs Ninus, ante quem Nimrodus, ante quem singularum familiarium & pagorum erant iudices.

IX.

Nec Diſ gentium antiqui. Nam antiquissimus omnium Deorum Iuppiter Hammon Cham fuit. Iupiter autem Belus Nimrodi erat filius. Cretensis autem Saturnus & Iupiter longè posteriores paullo ante bellum Trojanum vixerunt.

X.

Commercia etiam sunt recentia. A nummo enim, qui commertiorum vicarius, aureo ad argenteum, argenteo ad æreum, æreo ad ferreum, mox ad libram & pondus, hinc ad permutationem mercium deducimur, ante quam fuit aurei seculi omnium communitas. Navigatio etiam prima in sinu Arabico instituta, mox à Tyrijs tentata, in vicinis insulis. exemplari ab Archetypo arcâ defumto.

XI.

Victus etiam & habitatio commodior quando singulis gentibus caperit, notum est, quæ initio in speluncis viventes, & ferarum instar arborum fructibus inhiantes, commodis vitæ victusq; inventoribus divinos honores decreverunt; & initio ut Nomades vixerunt, mox mapalia, postea casas, inde tentoria, denique villas pagos, oppida & urbes condiderunt.

XII.

Historiæ etiam gentilium bis mille annos non excedunt initium facientes ab antiquissimo Nino, qui Abrahami vixit tempore, vel Inacho, qui vixit tempore Mosis & Amasidis, quarum dimidia

media pars ad bellum usq; Trojanum, vel etiam ad primam Olympiadem fabulosa est. Quin etiam Chaldæorum observationes, qui antiquissimam antiquitatem jactabant, cum Mose conspirant.

XIII.

Literas etiam Latini à Græcis, Græci à Barbaris & Phœnicibus didicerunt, hi à Mose & patribus, quæ primò arborum libris corticibus & folijs, mox Papyro Ægyptiæ, inde membranæ & chartæ inscribebantur.

XIV.

Cum ergo ceperint illa, & quidem circa locum & tempus in sacris litteris expressum, quibus mundus & homo carere non potuit, certè etiam mundus & homines ceperunt.

XV.

Nec est, quod obijcias mundum jam omnibus locis cultum esse, cum ante centū annos magna sui parte incognitus & incultus fuerit, & etiamnum multis sui partibus adhuc sit incognitus & incultus.

XVI.

Sic, si à centro, nempe monte Caucaſo, ubi arca subsidebat, observes ab occidentali parte incognita fuit Cæsari Germania, Alexandro Magno Italia, Gallia, Hispania, ante bellum Trojanum, & sub Orpheo & Amphione Græcia.

XVII.

Ab Orientali parte India ultra Gangem incognita fuit, vix visâ Taprobana, Africa circumnavigabilis Romanis ignorata, Raro ultra Gades excursus, ratio æstus maris ignorata, Australis & Septentrionalis terra polaris totis quatuor monarchijs prorsus inexplorata. Vnde satis patet à cetro dicto paullatim homines in terram undiq; effusos, & per duces & colonias derivatos, cui quo viciniore eo antiquiores, quo remotiores eo recentiores populi.

XVIII.

Sic invenimus historiâ duce centro vicina ad occasum regna antiquissima primarum Monarchiarum Assyriæ, Persiæ, Ægypti, Græciæ, Italiæ, Galliæ, Germaniæ, Hispaniæ, cujus incolæ recentissime Americam detexerunt. Sic contra à centro versus ortum Persæ, post quos Indi orientales, Chinæ, Tartari Cathaini, America, Hispania nova, Peru, Brasilia, terra Australis.

A 3

Vt autem

XIX.

Vt autem versus occidentem ultimæ à centro regiones Barbaræ sunt ut Lapponia, Irlandia, Gronlandia: sic à centro ad orientem Americæ ultimæ regiones, Peruvia, Canada, Brasilia.

XX.

Quo autem quæquæ ab utrâque parte vicinior centro, hoc antiquiora monumenta habet, in Germania quàm in Scotia, in Italia quàm in Germania, in Græcia quàm in Italia, in Ægypto quàm in Græcia: ut ab oriente, in Hispania novâ quàm in Peruvia, in Chinarum regno, quàm in Hispania novâ.

XXI.

Colonias etiâ à centro ad septentrionem deduxerunt, Cymbri, Gotthi, Hunni Vandali, qui aucti partes Europæ longè & latè inundarunt: ut ab altera parte Indi ad Chinas, hinc in Novâ Hispaniâ per fretum Anianû, hinc per Isthmum Darienum in Pureviam & Brasiliam.

XXII.

Quod autem à Boreâ versus nos potissimæ coloniarum deductæ sint, antiquiores & magis notæ sint, ratio est, quia eo centrû magis inclinat. Vnde tardius detecta Africa. Cujus maritimum littus Coloniarum Didonis, Phænices coluerunt, interiora per Catathmum Cananæ à Iosua fugati ingressi sunt.

XXIII.

Si quæras, quâ in Americam pervenerint, Respondeo, ita ut Hispani qui ante centum annos illam detexerunt. Quâ in terram Australem? Respondeo è Brasiliâ per mare Magellanicum. quâ in Peru & Brasiliâ, respondeo ex Hispania nova per Isthmû Darienû. in quam Hispaniâ per mare Anianum è China potuerunt venire, ut Vandali in Africam Saraceni in Hispaniam, Itali in Suetiam. Navium enim cognitio, inde à diluvio ab arcâ inter homines fuit.

XXIV.

Denique primorum & antiquissimorum populorum origines & autores apud Mosen exstant, antequam ipsæ gentes & populi uspiam in rerum natura essent.

XXV.

Qui obijciunt diluvijs & conflagrationibus multis vicibus terræ incolæ cum omnium rerum cognitione fuisse obrutos, & sic re-

sic renavatione factâ mundum vel æternum, vel saltem antiquissimum esse. Concedant oportet illa vel universalia vel particularia fuisse. Non hoc, quia qui evaserunt ejus facti nullum monumentum vel historiam exhibent. Si illud, vel nemo evasit, & ita homines denuo creati essent. Ergo & ante potuerunt creari. Si quidam, ut credimus; velut illis de diluvio credimus, credamus & de illis, quæ ante diluvium contigerunt.

XXVI.

Rursum talia diluvia facta sunt, vel casu, vel consilio, si illud certe & casu omnes potuissent perire. Vnde ergo essemus? si autem hoc, certe Dei consilio. Qui si destruere potest, potest & extruere, & haud dubiè extruxit.

XXVII.

Quod objicit Averroes absurdum esse Deum tamdiu quiescisse, ignorare se æternitatem prodit, cum apud Deum nihil sit diuturnum, utpote apud quem omnia ab æterno præsentia in fixo æternitatis puncto, quæ ratione rerum ipsarum etiã sunt præterita & futura.

XXVIII.

Sic & Elementa de vitâ, stirpes de sensu, bruta de ratione si possent, & rectius haud dubiè loquerentur, utpote finita de finitis, & quodque alterum sibi simile arbitraretur: ut homo in tempore, de infinito Deo in æternitate, qui ut Deum sibi similem fingit, ita æternitatem temporis.

XXIX.

Deinde Deo, qui tempus fecit, tempus diuturnum non est, sed individuum punctum principij cum fine junctum, & quia capit, semper novum est licet vel antiquissimum sit. Cum ergo mundus ob motum & mutationem æternus esse non potuerit, si vel ante multa millies millena millia annorum esset conditus, novus tamen semper esset, semperq; eadem maneret quæstio.

XXX.

Eodem jure quæri poterat, cur hic potius, quàm alibi, & cur non major, & cur non plures mundi essent conditi. Nam ratio temporis, loci, motus, corporis numeri cum mundo est nata, quibus si subjectus esset Deus, nihil potuisset horum condere.

Profa-

XXXI.

Profanius adhuc est cogitare, vel ante mundum Deum fuisse solum, vel sine mundo fuisse otiosum, cum ille semper omnia faciat in æterno præsentis: illique qui semper est, & omnia, & infinitus est, per locum, tempus, aut ullam rem creatam nihil queat accedere.

XXXII.

Profanissimum denique est quærere, cur Deus ita egerit, cum voluntatis Dei causæ causarum, ratio reddi nequeat.

XXXIII.

Denique in æternitate mundi Potentia, & Sapiaentia Dei non potuisset cognosci, cum æquè omnia essent æterna, æquè etiam omnia diuina essent. Vnde cum omnia forent necessaria nullus Sapiaentia locus relinqueretur. Nec bonitas Dei, cum si omnia æterna essent, nemo sciret unum alterius beneficio esse.

XXXIV.

Cum autem creatus sit, scimus Deum æternum esse, hominem autem in tempore Dei beneficio extitisse, Deinde sine Deo homines ne momentum quidem durare posse, Denique non indigentia aut necessitate, sed merâ bonitate ad creandum impulsus esse Deum, Cui æternum Laus & Gloria.

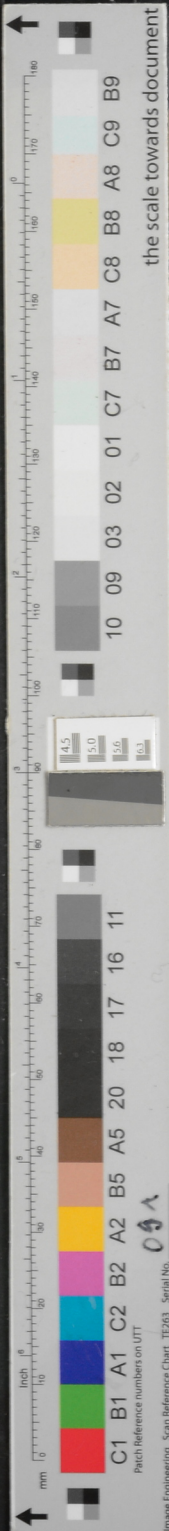
QVÆRITVR,

*An Deus mundum ab æterno facere potuerit?
Negatur.*



421057.





ortis fuisse, non, ne crimen detegant, sed ne vir-
ant, ne ipsi quidem hostes Christianorum nē-

tionem illam repentinam, quā Deorum cultus
nt, ad constellationem referunt, quā mundum
z pro diversis cæli imaginibus singulos Plane-
nominari supponunt, quæ vesanorum hominum
Syro satis refutata sit, seq; ipsam explodat re-

climatibus tot regiones, urbes, oppida, familiæ,
imis sæpe religionibus inbuti, quā insaniam suam
Cumq; Planeta climatis religionis Judaicæ
ligio in totum orbem disseminata est, proprio

as Planetarum conjunctiones Religiones facere
i conjunctiones tantum, alij Iovem tantum, alij Io-
♄ Chaldaicam, cum ☉ Aegyptiam, cum ♃ Mahu-
a, cum ♁ Antichristianam, Addunt a. magnas medias
interq; se de religionis domo variè contendunt (quæ
ex fo) prius inter se insulsi & insani conveniant, an-
postulent.

es à conjunctione Stellarum dependent, cur cum illis
io Christiana tantæ sit durationis, tamq; latè pateat,
nativitatis tempore talem conjunctionem. quod nex
Astrologorum somnio sex esse possint Religiones
m in una familiâ.

nde Religionis Thema erigere debeant à fine eius
ius, quæ oritur aut deniq; legislatoris ipsius Iesu ge-
ptias suas Christianis intolerabiles satis impie pio-

s hominis Genesi Religio, hoc est tot naturæ, regio-
j, Dæmones, affectus animi & mentis, cum vel ipso
on cogant, cum etiam in singulis regionibus aliquis
t.

contemplationum vanitatem eventus ipse manife-
stianam 360. annos duraturam dixerunt, quam Al-
xtendebat, Abraham Iudæus ad 1464, &, suo more

isti per Magiam facta esse contendunt exemplo Si-
nyanæi, Appulei Madaurenfis. Cum Simon vel eo
is sit, Iesu divinitati concesserit. Et cuius Diabolica
rejecta & cum ipso extincta est.

Apol-